

Vapaa-ajan lautakunnan vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomukseen

Vapaa-ajan lautakunta 19.09.2024 § 62
5024/00.03.00.00.01/2023

Valmistelija

vapaa-aikajohtaja Antti Mattila, antti.mattila@salo.fi, 02 778 4700,
kulttuuripäällikkö Mikko Nortela, mikko.nortela@salo.fi, 02 778 2026,
museonjohtaja Susanna Luojus, susanna.luojus@salo.fi, 02 778 4900

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 10.6.2024 § 42 merkinnyt tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen tiedoksi sekä velvoitti kaupunginhallituksen antamaan lokakuun 2024 loppuun mennessä selvityksen toimenpiteistä, joihin on ryhdytty arviointikertomuksessa mainituissa asioissa.

Arviointikertomuksessa todetaan vapaa-ajan lautakunnan alaisten palveluiden osalta seuraavaa:

Historiallinen museo

Tarkastuslautakunta on toistuvasti kiinnittänyt huomioita museoiden tilakysymyksiin. Tarkoitus on ollut laatia kokonaissuunnitelma museoverkosta, mutta paikallismuseoiden kehittämissuunnitelman päivittämistä ei pystytty jatkamaan vuonna 2023 vähäisistä henkilöstöresursseista ja laajasta työkentästä johtuen. Kehittämissuunnitelman toteuttamista palvelun oston avulla tutkitaan jatkossa.

Asiallisten säilytystilojen hankkiminen on valtionavun edellytys. Tavaroiden säilymistä ja käsittelyä ohjaavat omat säännökset. Yhteisvaraston suunnittelu aloitettiin vuonna 2023 ja sitä jatketaan arkkitehtisuunnittelulla siihen varatuilla investointivaroilla.

Museoverkon suunnittelu on perusta tulevaisuudelle ja se, ettei asiaa ole pystytty hoitamaan vie pohjaa tulevaisuuden kehittämiseltä.

Vastaus:

Paikallismuseosuunnitelman tavoitteena on päivittää Salon museoverkosta siten, että se vastaa paremmin tämän päivän asiakkaiden tarpeisiin. Verkosto on perintöä kuntaliitosta edeltäneeltä ajalta, jolloin jokaisessa kunnassa oli oma museonsa. Salon kaupunki sai kuntaliitoksen myötä hoidettavakseen 8 paikalliskohdetta. Niiden kokoelmat ovat hyvin samantyyppisiä, perinteistä kansankulttuuria käsittäviä kokoelmia. Kiskon kotiseutumuseo on irrotettu Kisko-seuran hoidettavaksi historiallisen museon kohteista 2021 alkaen, sillä rakennus ja kokoelmat ovat koko ajan olleet Kisko-Seuran omistuksessa, ei kaupungin.

Museoverkoston uudistuksessa kehittämiskriteerinä toimii vaikuttavuus. Huomiota kiinnitetään museokohteen kävijämääriin, kokoelmien erityispiirteisiin ja kulttuurihistorialliseen arvoon sekä rakennusperinnön säilyttämiseen. Osassa kohteita rakennusten heikko kunto ja korjausvelan määrä toimivat kriteerinä. Salon historiallisella museolla ei ole riittäviä resursseja ylläpitää kaikkia museokohteita.

Uudistuksen tavoitteena on verkoston supistaminen ja kärkikohteiden nimeäminen. Paikallismuseosuunnitelmassa kuullaan sidosryhmiä ja heidän toiveensa pyritään huomiomaan. Kunkin museokohteen tulevalle toiminnalle pyritään löytämään kolme vaihtoehtoista ratkaisumallia. Paikallismuseouudistukseen liittyvä kuulemisvaihe suoritetaan syksyn

2024 aikana. Uudistussuunnitelma esitellään vapaa-aikalautakunnalle kevään 2025 aikana.

Paikallismuseouudistukseen liittyy olennaisesti Salon museoiden yhteisvarastohanke. Museokokoelmia säilytetään museokohteissa monesti puutteellisissa olosuhteissa. Kokoelmia tuhoutuu kaiken aikaa. Jatkossa arvokkaiden kokoelmien säilyminen halutaan turvata rakentamalla kokoelmille asianmukaiset ja Museolain edellyttämät lämpimät säilytystilat. Vuoden 2024 aikana arkkitehti Panu Heinonen suunnitteli Salon museoille uudisrakennuksena toteuttavan yhteisvaraston Halikon Riikin teollisuusalueelle. Tämän hankkeen toteutusaikataulusta riippuu pitkälti se, miten nopeasti Salon paikallismuseouudistus pystytään toteuttamaan.

Yleiset kulttuuripalvelut

Kaupungissa on jo usean vuosikymmenen ajan ollut keskusteluissa kulttuuritoimijoiden yhteiset tilat. Tilaselvitykseen on nyt varattu erikseen rahoitus. Selvityksen toteutus ja aikataulu tulee vastuuttaa asian eteenpäin viemiseksi. Vastuutaho asiassa on jäänyt vielä epäselväksi. Tilapalveluiden kanssa tehtävässä yhteistyössä on arvioitu olevan kehittämistarpeita.

Kaupungissa on tiloja käytettävissä, mutta niihin ei ole olemassa selkeitä varaus- ja hallintajärjestelmiä. Lisäksi eriarvoiseksi on koettu se, että liikuntatilan käyttömaksu on eri liikunta- kuin kulttuuritoimijoille.

Tilojen käyttöön liittyvät eriarvoistavat kustannuseriaatteet tulee korjata pikaisesti.

Vastaus:

Tilaselvitys sekä nykyisten tilojen että käyttäjien toiveiden osalta käynnistyy uudelleen elo-syyskuussa. Tämä luo pohjan myös mahdollisten uusien tai remontoitavien tilojen tarpeelle. Työhön tarvitaan sekä vapaata kenttää että yli sektorien menevää yhteistyötä esimerkiksi musiikkiopiston, kansalaisopiston ja tilapalveluiden kanssa. Selvityksestä vastaa kulttuuripäällikkö.

Yhtenäinen ja yleisölle avoin varausjärjestelmä hyvin eri tavoin käytettäville tiloille on haaste. Varsinkin kulttuuritilaisuudet voivat vaatia tiloilta pitkänkin rakennus- ja purkuajan. Siksi joidenkin tilojen ja varausten vahvistamiseen tarvitaan tapahtumatuottamisen ymmärrystä.

Liikuntatilojen kustannusten tasapuolistamista kehitetään vapaa-aikapalveluiden sisällä. Tätä laajempi asia on Salon kaupunginvaltuuston päätös 17.10.2011 sekä Salon hyvinvointisuunnitelma 2022–2025 ja sen tavoite 1.6. Sen mukaan "päätetään yhdistysten pysyvästi käyttämien kaupungin tilojen käyttöehdoista ja vuokrista siten, että päätöksellä pyritään laajentamaan yhdistysten mahdollisuuksia käyttää kaupungin tiloja sekä kohdellaan yhdistyksiä tasa-arvoisesti." Vastuutahoksi on nimetty hallintojohtaja, kiinteistöpäällikkö, tilojen käyttöä hallinnoivien palveluiden johtajat ja hyvinvointikoordinaattori. Vuoden 2011 päätöksen jälkeen on tehty siitä poikkeavia päätöksiä eri hallintokunnissa, joten koko kaupungin tilojen osalta tarvitaan laajaa ja perusteellista valmistelua.

Liikuntapalvelut

Viranhaltijoiden kuulemisessa on todettu, että liikuntapalveluissa on suunnitteilla asiakaslähtöisen tilavaraamisen kehittäminen yhden luukun periaattein koskemaan koko kaupungin varattavia ja vuokrattavia tiloja.

Tärkeää on, että kaupungilta varattavat tilat ovat yhdessä järjestelmässä kaikkien saatavilla.

Vastaus:

Tilanvarausjärjestelmän laajentaminen koskemaan kaikkia kaupungin tilojen käyttöä tukisi asiakaslähtöistä ”yhden luukun” palvelumallia. Salon kaupungin hallintoalueista ainoastaan liikuntapalveluilla on tällä hetkellä käytössään varsinainen tilanvarausohjelma (Timmi). Tilojenkäytön varaamisen ja käytön tehostamiseksi tarvitaan kuitenkin muitakin toimenpiteitä kuin yhtenäinen varausjärjestelmä. Tilojen käyttövertailussa tilojen varaaminen ja käyttö keskittyy voimakkaasti Salon keskustan alueelle jättäen kaupungin reuna-alueiden tilojenkäytön huomattavallekin vajaakäytölle. Tämä käyttökeskittymä ei tue Salon aluepolitiikan strategisia tavoitteita mm. elävistä kylistä. Tilojenkäytön kehittämiseksi tarvitaan ”työkalupakkia” mm. tilavuokrien hinnoittelun osalta, jossa mm. varausaika ja varattavan tilan sijainti keskustaan nähden olisivat perusteita mm. tilavuokrahinnoittelussa.

Esittelijä	Sivistyspalveluiden johtaja
Päätösehdotus	<ol style="list-style-type: none">1. Vapaa-ajan lautakunta päättää antaa tarkastuslautakunnalle edellä olevan vastauksen tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksessa esiin nostettuihin asioihin.2. Vapaa-ajan lautakunta lähettää kaupunginhallitukselle tiedoksi vastauksen ja toimenpiteet, joihin on ryhdytty arviointikertomuksessa mainituissa asioissa.
Päätös	Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Talouspalvelut